Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го ЖОВТНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 13, 1984 No. 197. VOL. XCI.

ВІДБУВСЯ СИМПОЗІЮМ В ПИТАННЯХ ЕКУМЕНІЗМУ

Пассейк, Н. Дж. (Л.Б.). — „Наше завдання — дати візію Української Церкви, коли б католики і православні об'єдналися", — сказав о. д-р архимандрит Любомир Гузар на закінченні II Симпозіюму на тему „Українського екуменізму". Він спробував подати деякі прикмети тієї об'єднаної Української Церкви. Ними були б: церковна незалежність від сусідів, український характер Церкви, спертої на власній східній традиції, помісність, вселенська єдність, внутрішня ідентичність. Ця Церква не була б синтезою між Сходом і Заходом, вона не виглядала б докладно так як тепер виглядає католицька чи православна; після зникнення роз'єднання треба б вернутися до євангельських засад давньої Церкви. Додав, ще, що поєднати Русь з Руссю це справа важна, але це мусить статися силами Руси; і що об'єднання мусить прийти не лише від ієрархії, а від цілого народу, від його бажання поєднання, тому серед народу треба ширити думки про поєднання.

Це були головні думки заключного слова, що його сказав о. Л. Гузар на II Симпозіюмі на тему „Українського екуменізму". Симпозіюм влаштувала Президія Українського Патріярхального Світового Об'єднання в суботу, 29-го вересня ц.р., тут в приміщенні церкви св. Миколая. Доповідали на ньому д-р Василь Ленцик — „Екуменічні думки Митрополита Андрея Шептицького", та проф. Іван Коровицький — „Екуменізм у добі Митрополита Петра Могили".

Д-р В. Ленцик зацитував слова Митрополита Андрея: „Єдність людей між собою, єдність Церкви і єдність Церков", як ідейну плятформу, на якій базувалася вся його діяльність. У праці над з'єднанням він бачив особливу місію для українського народу. До тієї праці Митрополит старався підготовити співробітників через оснування інституцій для праці над з'єднанням; заснував теж для того східні монаші чини і займався пропагуванням справи серед інших народів. Звертав увагу на збереження східнього обряду, підкреслював, що праця над з'єднанням мусить бути основана на любові ближнього, звертав уваги на силу молитви. „Кожний український патріот повинен зробити все, що може для здійснення релігійної єдности... На такому примиренні скористає весь народ", — писав Митрополит.

Проф. І. Коровицький аналізував екуменізм у добі Митрополита П. Могили, а зокрема ролю цього великого церковного мужа. Згадав про невдалий спільний собор 1629 році, про дальші зусилля П. Могили, щоб примирити Русь з Руссю, про лист Папи до П. Могили. Рим був обережний в оцінці П. Могили, а цей був також обережний у своїх потягненнях, бо бачив силу низів. П. Могила був хиткий, він лявірував, і є питання, наскільки він був прихильний унії. Його екуменізм є суперечний. Одначе, в останніх роках його життя П. Могила станув виразно на православних принципах. Помер на 50-му році життя; його смерть є загадкова. Якби був довше жив, — твердив доповідач, напевно не було б дійшло до Переяславського договору.

У дискусії забирали голос: о. В. Іващук, д-р Є. Перейма, Кравчук, д-р Ф. Сисин, ред. В. Пасічняк, д-р А. Миндюк.

Симпозіюм відкрив ред. В. Пасічняк, а його закрив інж. О. Пришляк. Ним керував д-р Б. Лончина, голова УПСО, який на початку просив приявних вшанувати пам'ять Патріярха Йосифа, великого прихильника українського екуменізму, а опісля з'ясував ось так ціль симпозіюму: „Українські екуменічні зустрічі мають на меті дати нагоду ясно й відкрито обмінюватися думками на теми, які стоять на перешкоді на шляху до єдности християн. Ми не будемо тут розглядати догматичних різниць, чи справ, що належать до ієрархії. Ми хочемо тільки витворювати атмосферу приязні між різними українськими віровизнаннями". •

У Симпозіюмі взяло участь понад 100 осіб.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА ЖІНКА ВИЙШЛА У МІЖПРОСТІРНИЙ КОСМОС

Д-р К. Салливан держиться корабля в просторі.

Гюстон, Тек. — Перша американська жінка, д-р Кетрин Салливан, та лейтенант командир Дейвид Лістма — обидва астронавти з-поміж семичленної залоги міжпростірного корабля „Челленджер" — у четвер 11-го жовтня, о годині 11-ій ранку, відбули своє „рандеву" у космічному просторі — сказав головний коментатор телевізійної станції Ен-Бі-Сі Ден Ретер.

Протягом понад трьох годин „екскурсії" у космічному просторі обидва астронавти не тільки подивляли, обсервуючи землю з понад 120-милевої висоти, вони теж робили її світлини, перевірювали справність пальної системи міжпростірного корабля, направили панелевий радар та хитку комунікаційну антену, що ввесь час робила їм великі трудноці. Споглядаючи на Землю і зорі, К. Салливан захоплено вигукнула: „Тут справді велично!" Закінчуючи направляти антену, Д. Лістма запитав: „Чи це бува не пора на полуденок?" На це йому К. Салливан, жартуючи, відповіла: „Піду об заклад, що ввесь наш полуденок уже з'їли!" Перед поверненням до кабіни „Челленджеру" розігралася невеличка і неочікувана драма, коли загубився один із забезпечуючих препаратів, забезпечуюча кляпа, що замикає отвір в міжпростірному кораблі. Але й це поладнано.

Так як заплянована, залога міжпростірного корабля, виконавши перфектно свою місію, мала повернутися на Землю у суботу, 13-го жовтня, та приземлитися біля Кеннеді Спейс Центру на Фльориді.

ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ УЖР

Кергонксон, Н. Й. — Заходом місцевого 89-го Відділу Союзу Українок Америки відбудеться тут у неділю, 21-го жовтня ц.р., о год. 12-ій, в церковній залі св. Трійці, відзначення 100-ліття Українського Жіночого Руху. В програмі: деклямація Ліли Яців, доповідь ред. Людмили Волянської і рецитація Ярослави Аврамчук.

ОПУБЛІКУВАЛИ РАПОРТ СОВЄТСЬКИХ ПОРУШЕНЬ ДОГОВОРІВ

Вашінгтон. — Білий Дім у середу, 10-го жовтня ц.р. подав до відома публічної опінії скорочений секретний рапорт про порушення Совєтським Союзом договорів поміж ним і ЗСА про контролю військової зброї. На публікації цього рапорту, який ще в січні передала Президентові Головна дорадча комісія у справах контролі зброї і роззброєння, настоювали консервативні члени Конгресу.

В рапорті подані докази повторного порушення совєтами договорів САЛТ-I і САЛТ-2 та інших. Всі спроби американського Уряду дипломатичними шляхами переговорювати про ці порушення не дали жадного результату.

В супровідному листі до цього рапорту президент Роналд Реґен заявив, що Адміністрація поважно затурбована становищем совєтів у відношенні до зобов'язань, взятих ними на себе у справах контролі зброї і роззброєння, та що його Адміністрація кількаразово порушувала ці питання під час довірочних переговорів із представниками СССР, вимагаючи вияснень і заходів з їхнього боку для направлення існуючої ситуації.

Ще в січні Державний департамент опублікував відомості сімох випадків недотримання Совєтським Союзом договорів, найважливіший з яких, про що повторено тепер в цьому рапорті, торкався справи встановлення радарних устаткувань в Абалакові, в центральному Сибірі. Згідно з договором про протинуклеарні ракети з 1972 року обидві сторони — ЗСА та Совєтський Союз погодилися, що такі радарні устаткування можуть бути розташовані лише на периферіях Совєтського Союзу і мають бути скеровані назовні. Згадані радарні устаткування в центральному Сибірі, — внутрішні, що є черговим порушенням договору. Пояснення Москви, що ці устаткування призначені для слідкування за літаючими ракетами, військові американські фахівці відкидають.

Далі в рапорті згадано „правдоподібне порушення", назване „надзвичайно поважним", договору САЛТ-2 з 1979 року про обмеження стратегічної зброї, який хоч і не був ратифікований Сенатом ЗСА, але обидві сторони зобов'язалися його дотримуватися. Згідно з договором, СССР має право випробовувати лише один новий рід міжконтинентальних нуклеарних ракет і Москва визначила такого роду ракетами — СС-Х-24. Але совєти випробовували також ракети типу СС-Х-25, що є наглядним порушенням договору.

Совєтський Союз випробовував також легші вагою бойові головки ракет, ніж ті, які дозволені договором, та засекречував час і місце випробовування, що робить перевірку цього неможливою. Крім того, СССР „правдоподібно порушив" сказано в рапорті, договір з 1979 року, устаткувавши в Плесецьку, в північній частині Росії, мобільні міжконтинентальні ракети типу СС—16, хоч він зобов'язався не робити цього. Ракети СС-16 — це далекосяжний рід СС-20 — ракет середнього засягу.

В додаток до повторних порушень договорів САЛТ I та САЛТ II наведено в рапорті, і той факт, що Совєтський Союз порушив договір з 1963 року про обмежену заборону переводити нуклеарні випробування (вибухи) під землею. В наслідок цього радіоактивні елементи поширились поза кордони СССР.

ВИСТАВКА ДОКУМЕНТІВ УГВР, УПА І ОУН

Ню Йорк. — Заходами Громадського Комітету для відзначення 40-річчя УГВР, тут в Українському Спортовому Клюбі, при 122 Друга авеню, відбудеться виставка оригінальних документів УГВР, УПА і ОУН. Відкриття виставки — в неділю, 14 жовтня, в год. 1:30 по полудні. Тоді вона буде відкрита до год. 8-ої вечора, а від понеділка до четверга від год. 6-8-ої вечора, в суботу, 20-го жовтня від год. 11-ої до 1:30, в неділю, 21-го жовтня, від год. 1:30 до 6-ої вечора.

БУШ ПОКАЗАВСЯ КРАЩИМ В ДЕБАТІ З ФЕРРАРО

Дж. Буш і Дж. Ферраро вітаються перед початком публічної дебати у Філядельфії.

Філядельфія. — У четвер, 11-го жовтня ц.р., відбулася заповіджена та з цікавістю очікувана публічна дебата поміж віцепрезидентом Джорджом Бушом і кандидаткою на заступника президента від Демократичної партії Джералдін Ферраро.

Дебата, яка відбувалася у філядельфійському Цивік Сентер, тривала 90 хвилин і передавалась всіма телемережами.

В загальному, дискутанти задержали спокій, рівновагу та не атакували себе взаємно і у пізнішій аналізі того публічного виступу більшість підкреслювала, що дискутанти дорівнювали собі, хоча аналітики мереж Сі-Бі-Ес і Ен-Бі-Сі дали перевагу Бушові, як також аналітики більших пресових органів. Перші опити вказують на те, що 43 відсотки опитуваних уважали Буша кращим, а 32 відсотки Дж. Ферраро.

Дискутанти порушили ряд вразливих справ, зокрема відносно релігії і закордонної політики. Саме в тому останньому питанні дійшло до єдиного зудару поміж кандидатами, коли Дж. Ферраро закинула Бушові, що він „дивиться на неї згори" та уважає, що мусить її повчати щодо політичних питань у Південній Америці. Також обурилася вона, коли один із журналістів поставив питання, як вона давала б собі раду коли б прийшлося їй бути головнокомандуючим американських військ. Дж. Ферраро у своїх поглядах часто атакувала президента Роналда Реґена, особливо за його реакцію на бомбування в Ливані, але в загальному вона була речником усіх поглядів Волтера Мондейла, з яким стоїть на виборчій листі, та підкреслювала його пляни для поліпшення стану життя пересічного американця.

Дж. Буш боронив Р. Реґена та політику американського Уряду за останні чотири роки, вказуючи на те, що в тому часі панував мир, а життьова стопа піднеслася зі спадком безробіття та нижчими податками. На закид Дж. Ферраро, що Президент не провадив переговорів зі совєтським урядом, Дж. Буш з притиском ствердив, що причина лежала у речниках СССР, які завжди відмовлялися від усіх пропонованих американцями форумів.

Журналісти поставили також обидвом дискутантам питання відносно їхніх фінансів, на яке Дж. Ферраро відповіла, що дала вже вичерпне вияснення у спеціяльному інтерв'ю після того, як виявилося, що її чоловік не заплатив у відповідній висоті податків. Тут вона закинула, що ціла та справа була інспірована республіканськими колами. Дж. Буш заявив, що він правдоподібно заплатив більше податків як було потрібно, та що він не скриває того, що є багатим.

Помер д-р З. Нижанковський

Вайлдвуд, Н. Дж. — Тут в місцевій лікарні помер після довгої недуги у четвер, 11-го жовтня ц.р., д-р Зенон Нижанковський, відомий адвокат в Україні і оборонець українців перед спеціяльними німецькими судами та опісля перед американськими військовими судами.

В ЗСА працював довший час у Конгресовій бібліотеці у Вашінгтоні.

Панахида і похоронні відправи відбудуться в Ню Йорку у понеділок і вівторок, 15-го та 16-го жовтня ц.р., а похований буде Покійний на українському православному цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Помер інж. С. Процюк

Ню Йорк. — Тут у ранніх годинах в п'ятницю, 12-го жовтня ц.р., в місцевій лікарні помер на удар серця широко відомий громадський діяч і науковець інж. Степан Юрій Процюк на 69-му році життя. Спеціяліст по астронавтиці і аеронавтиці, він був автором численних наукових праць з цієї ділянки. Активний постійно в Товаристві Українських Інженерів Америки був редактором „Вістей ТУІА" від 1951 року по сьогоднішній день. Дописував також на актуальні теми до ряду українських часописів, зокрема до „Українського Слова". Був членом УВАН та інших наукових установ і відомий із своїх щедрих датків на УНІГУ.

Залишив у смутку дружину, відому громадську діячку, зокрема на міжнародному відтинку СФУЖО і Союзу Українок Америки, Олену Процюк.

Ближчі подробиці похоронних відправ ще не є відомі.

СЕНАТОР ПЕРСІ ОДЕРЖАВ ГУМАНІТАРНУ НАГОРОДУ УНСОЮЗУ

Чикаго. — Тут в неділю, 30-го вересня ц.р., в часі бенкету з приводу 90-річчя Українського Народного Союзу, вручено першу гуманітарну нагороду УНС сенаторові Чарлзові Персі з Иллиной, який від довгих років є щирим приятелем українців, що виступає явно і виїмково гостро в обороні людських і національних прав України.

Спеціяльну грамоту, в якій саме підкреслено ті заслуги сен. Персі для української справи, вручив йому головний предсідник УНС д-р Іван Флис, підкреслюючи, що саме минув один тиждень, як секретаріят сенатора Ч. Персі повідомив його, що законопроєкт ч. 2456 з пропозицією утворити спеціяльну урядову комісію для розгляду Великого голоду в Україні в роках 1932-33 вже вийшов із сенатської Комісії закордонних зв'язків, яку очолює сен. Персі. В дні 21-го вересня ц.р. цілий Сенат цю пропозицію закону прийняв.

Д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника УНС і ведучий бенкетом підкреслив, що сенатор Ч. Персі, член Республіканської партії, був завджи приятелем американських українців.

У своєму слові подяки сен. Ч. Персі заявив, що він буде наступних шість років заступатися за українську справу у Вашінгтоні, так само як це робив останні 18 років, на що присутні на бенкеті зареагували бурхливими оплесками.

„Ми в ЗСА можемо багато вчитися від американських українців", — сказав сенатор у своїй промові — „ви нам пригадуєте, яка важлива є свобода людини і ви остерігаєте нас перед совєтсьим імперіялізмом. Продовжуйте далі свій протест проти совєтського геноциду і працюйте в обороні української незалежности".

Сен. Персі прибув на бенкет гелікоптером і його, як і його слова, привітали численні присутні рясними оплесками.

Бенкет відбувався в готелю Вестін О'Гейр і в ньому взяли участь представники 28-ох Відділів УНСоюзу із 33-ох, які існують в околиці Чикаго. Присутня була теж заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен.

Українські Церкви репрезентували архиєпископ УП Церкви Константин, єпископ УКЦеркви Іннокентій Лотоцький і пастор Олекса Гарбузюк, голова Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання.

Історію першого Відділу УНСоюзу в середніх стейтах ЗСА подала Г. Пашен, а музичну програму бенкету виповнили солістка меццосопрано Христина Липецька і піяністка Надія Савин.

Д-р І. Флис вітає сен. Ч. Персі.
(фота: І. Ольшанський)

Після передання сен. Персі гуманітарної нагороди УНС, в імені Товариства Американців в обороні людських прав в Україні Віра Еліяшевська, передала йому відзначення за працю для людських прав і справедливости. Відтак касир українського комітету для вибору сенатора Персі, Ярослав Ганкевич, передав йому чек на 1,000 долярів.

В бенкеті взяли також участь представники жидівської і японської громад, які у своїх промовах, підкреслили спільноту інтересів усіх етнічних груп на терені ЗСА.

Сен. Ч. Персі з членами Екзекутиви УНСоюзу (зліва) д-ром І. Флисом, Г. Пашен і д-ром М. Куропасем.

М. Тачер не поранена у вибуху

Брайтон, Англія. — Прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер не зазнала жадних поранень, коли в ранніх годинах в п'ятницю, 12-го жовтня, тут в Ґренд готелі вибухла бомба, що її злогадно підложили члени Ірляндської Революційної Армії.

В цьому готелі відбувалась конференція Консервативної партії і під час вибуху вночі ще багато осіб були у вестибюлі готелю, в барі і ресторані. Бомба вибухла на п'ятому поверсі.

Згідно з першими підрахунками дві особи загинули у цьому черговому терористичному акті ірляндських екстремістів, а понад два десятки осіб були поранені.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шульц відбув довшу конференцію з президентом Ель Сальвадору Хозе Наполеоном Дуарте про надходячі мирові переговори між сальвадорським урядом і повстанцями. Як відомо, американський Уряд є проти участи повстанців в уряді, якщо вони не візьмуть участи у надходячих виборах.

ЗІ СТОЛИЦІ СИРІЇ ДАМАСКУ повідомляють, що президент держави Гафез аль-Ассад виїжджає на офіційні відвідини до Москви. Як відомо, Ассад є „найвірнішим союзником" Москви на Близькому Сході і дозволяє совєтам тримати значні совєтські збройні сили в Сирії, які є загрозою не тільки для Ливану, але також для Ізраїля та інших країн на Близькому Сході.

В АМЕРИЦІ

У САН ФРАНСІСКО, У ЗВ'ЯЗКУ з швидко поширюваною невиліковальною хворобою АІДС у вівторок, 9-го жовтня, закрито 14 лазень, шість т.зв. „секс-клюбів" та книгарень в найбільшій міській дільниці гомосексуалістів цього міста. АІДС, хвороба яку розповсюджують люди, часто несвідомі того, що вони хворі, знайдено у 40-50 відсотків чоловіків гомосексуалістів в Сан Франсіско, яке зареєструвало понад 700 випадків занедужань і 306 смертей, спричинених цією хворобою. Статистика в цьому місті виказала, що 20 відсотків із 700,000 населення Сан Франсіско — це гомосексуалісти.

ВСУПЕРЕЧ КАТЕГОРИЧНІЙ заяві президента Роналда Реґена під час дебати поміж ним і демократичним кандидатом на президента Волтером Мондейлом у неділю, 7-го жовтня, що він ніколи не зменшить допомогу соціяльного забезпечення, В. Мондейл, виступаючи пізніше на кількох форумах, продовжував гострі напади на Президента та заявив, що, мовляв, Адміністрація Реґена приготовляє секретний плян зменшити допомогу соціяльного забезпечення після виборів. Як відомо, Роналд Реґен сказав під час дебати, що він навіть порушує правило кожного президента — „Ніколи не говорити „ніколи", та заявив: „Я ніколи не зменшу допомогу соціяльного забезпечення". Президент скритикував В. Мондейла за те, що він у своїй виборчій демагогії такими нечесними заявами лякає старших віком людей, добробут яких у великій мірі залежить від суми допомоги соціяльного забезпечення, та завдає їм непотрібних турбот та переживань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

SVOBODA (USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Postmaster Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Самогубство малолітніх

Американські газети б'ють на сполох з приводу дійсно несамовитої історії: такого зросту випадків самогубства малолітніх хлопців і дівчат у різних стейтах Америки, що воно виглядає наче якась макабрична епідемія, що її трудно контролювати і виелімінувати. У минулому тижні 15-тирічна Ненсі МекКарті, дочка заможнього лікаря-психіятра, в Лонґ Айленді, Ню Йорк, зразкова учениця середньої школи, облила себе ґазоліною на задньому подвір'ї батьківського дому, підпалила себе і згоріла на вугіль. За твердженням фахівців, які ведуть у цій справі статистику, два роки тому яких 6 відсотків вихованців американських середніх шкіл (гайскулів) „пробували" наркотики, головно кокаїну, — у цьому році число таких учнів і учениць дійшло до 20 відсотків. Алькоголь, що його ученики й учениці приносять до школи, і наркотики це найбільше джерело таких трагедій. Вони послаблюють волю молодих людей та відбирають їм свідомість, що таке дійсність. Більшість молодечих самогубців рекрутується із заможніх родин, бо їхні діти мають гроші, потрібні на купно горівки чи наркотику. Бідніші учні і учениці, які завидують своїм шкільним товаришам і товаришкам, що вони можуть собі дозволити на такий „фан", стають посередниками між гуртовими продавцями наркотиків та продажем їм вроздріб — у школах. Пити горілку у школі чи брати наркотики — це в очах малолітніх „доказ зрілости".

Батьки, директори шкіл, вчителі, психологи і лікарі-психіятри та патологи забирають голос в різних американських часописах, настрашені цією дійсно несамовитою епідемією самогубств малолітніх юнаків і дівчат. Читаємо різкі докори на адресу батьків, які легковажно ставляться до свого обов'язку виховувати дітей, що їх привели на світ. Нема між батьками і дітьми тієї атмосфери сердечности, взаємної любови і повного довір'я дітей до батьків, щоб діти приходили до батьків із своїми „проблемами". Ці проблеми, за нашим розумінням, — сущі дрібниці і сущі дурниці. Погана оцінка в школі, докір вчителя, необережне гостре слово батька, сварка з приятелем-шкільним товаришем, відмова шкільної товаришки піти разом з її товаришем до кіна, трудність написати шкільну вправу, — все це „проблеми". І хто з отаких недолітків кінчає самогубством, то це називається, що він чи вона „романтично розв'язали свою проблему". Юнак чи дівчина, які вішаються на стриху свого дому, стріляються із випадково знайденої батькової пістолі або ловецької рушниці, чи — як ота 15-тилітня дівчина — обливає себе ґазоліною і гине в полум'ях — це в очах товаришів „герої". І правду має твердження, що поганий приклад знаходить куди швидше наслідувачів, як приклад добрий.

Винуватою є і шкільна система в Америці, яка дбає тільки про навчання, а не виховання. Повний упадок дисципліни в народних і середніх публічних школах затруює життя вчителям. Але й серед учительського персоналу чимало таких, які піддаються теророві з боку своїх вихованців і просто із страху перед ними дають їм добрі оцінки, а директори (принципали) шкіл прагнуть мерщій позбутися учнів, що „роблять клопіт" („траблмейкер"), не дбаючи, що такий випускник середньої школи не розуміє квестіонаря на працю і не вміє виповнити його.

Винуватий ультра-лібералізм, який продиктував і Верховному Судові вирок, що молитва у публічній школі перечить конституції. З прогнанням молитов обнизилась мораль у школах, скріпилась течія матеріялізму з легковаженням ідеалізму. Малолітній юнак чи малолітня дівчина, які не знають „Отченашу" і не знають „абв" релігійного навчання, не знають і не всилі зрозуміти, що таке слова молитви" ...Нехай буде воля Твоя, як на небі так і на землі..." Для пречисленних сучасних юнаків і дівчат-підлітків не існує авторитет батька-матери чи вчителя-виховника і тим паче не існує авторитет Бога, якого він чи вона „не бачить". Кілька років тому „гиппі" — „діти квітів" — рекрутувалися головно з-посеред багатих родин: вони не знали, чого ще мають прагнути, коли все їм доступне, бо плавають в достатках. Явище „гиппі" минулося — дехто вернувся до батьківського дому, більшість повмирали, як невилікувальні наркомани чи з венеричних недуг.

Тепер настала черга на явище молодечих самогубців, Перестoрога українським батькам. Ваші діти не відмежовані китайським муром від інших ровесників. Не дозвольте, щоб їх „виховувала" публічна школа і вулиця, цікавтеся більше своїми дітьми. Коли батько і мати працюють і нема їх цілий день вдома, а вечорами вони втомлені, не мають терпеливости до своїх дітей („дай мені спокій!") — хай не дивуються, коли їх стріне трагедія — самогубство дитини.

М. Платковський

ВИМОВНА ЗУСТРІЧ

Цікаво відмітити, що як тільки появилися перші відомості про можливість зустрічі президента Роналда Реґена з Ґромиком, західньоевропейська преса і політично-урядові кола майже без винятку, раділи з такої можливости. Здається, що найбільш із цього задоволені були політичні кола Західньої Німеччини, і то не тільки соціялістична опозиція, але й урядова коаліція християнських демократів і лібералів. Канцлер Гельмут Коль заявив, що він наполегливо радить Реґенові розпочати розмови зі совєтськими урядовими чинниками.

Така постава німецького уряду не є дивною. Річ у тому, що Західня Німеччина сподівалася (і далі сподівається) в більшій чи меншій мірі унормувати свої відносини із комуністичною частиною Німеччини. Цікаво, що уряд Східньої Німеччини, мабуть з міркувань матеріяльного характеру, був не від того, щоб піти на певне зближення із Західньою Німеччиною, одержуючи за це великі кредити, чого від СССР сподіватися не було як. Західня Німеччина сподівалася, що вона досягне т. зв. людських пільг: відвідини громадян з обох німецьких держав, сполучення родин, ліберальніше ставлення до тих осіб, які хотіли б вимігрувати зі сходу на захід і т.п. Але цьому процесові поступового відпруження між обома Німеччинами почала перешкоджати Москва. Відмова вже заповідженних відвідин у Західній Німеччині шефа болгарської комуністичної партії і держави, але насамперед така ж сама відмова приїзду провідника Східньої Німеччини Гоннекера були яскравим доказом втручання Москви у відносини поміж Бонном і совєтськими сателітами. Отже, в Бонні сподівалися, що покращання клімату поміж Вашінґтоном і Москвою направить і справу зносин насамперед поміж двома Німеччинами. Звідтіля і походить прояв задоволення урядових кіл Західньої Німеччини на вістку про зустріч Реґен-Ґромико.

Проте, цікавішим є питання: чому сам Реґен уважав за потрібне і корисне зустрітися з Ґромиком? На це є різні здогади і спекуляції. Одні твердять, що Реґен зробив це під натиском своїх европейських союзників з НАТО, про що свідчила б, власне, постава Західньої Німеччини, але також і інших західньоевропейських урядів. Можливо, що ця обставина відограла певну ролю.

Інші вважають, що це був „виборчий" маневр президента Реґена і ловляться сливе на вудку совєтської пропаґанди, що, мовляв, Реґен малощо не підготовляє третю світову війну проти СССР, що він, Реґен, не бажає собі воєнного конфлікту і готовий йти на розмови з Москвою. Якщо це так, то насувається нове питання, чи Реґен своїм кроком потрапив заспокоїти всіх тих американців, які боряться і не хотять війни?

Але може бути ще інше пояснення, чому Реґен таки хотів бачитися з Ґромиком. Просто тому, що він, так само, як і всі його земляки та европейські союзники війни не хоче і її не підготовляє. А тому він ішов і піде далі на всякі можливі пересправи з Москвою, хоче, одначе, робити це з позиції сили, при дальшій розбудові воєнного потенціялу Америки, розуміючи, що тільки при таких умовах можна встримати аґресивність і нестримний гін до панування в світі Москви.

Але, з другого боку, чому на зустріч з Реґеном пішов Ґромико? Чи не боявся він, що таким своїм кроком, як це дехто припускав, Ґромико допоможе Реґенові виграти вибори? Можливо, що в цьому кроці треба вбачати звичайну „дипломатичну" хитрість совєтського уряду. Бож відразу, після побачення з Реґеном, Ґромико заявив, що ніякої зміни в поставі нинішньої американської Адміністрації немає і що Реґен прагне здобути військову перевагу, щоб мати можливість диктувати всьому світові свої умови для миру і війни.

Нам видається, що, якщо справді була лише підступна хитрість, то вона хіба не вдасться досвідченому московському дипломатові. Бож пощо було аж їхати до Білого Дому, щоб після того повторювати напади на Реґена. І тому, на нашу думку, Реґен не повинен побоюватися, що після реляцій Ґромика він втратить якусь там кількість американських виборців.

Проте, є одна річ, яку повинні усвідомлювати собі українці і представники поневолених Москвою народів. Америка ані воювати, ані ризикувати війною задля долі поневолених народів не буде. А тому що СССР, з уваги на свої внутрішні труднощі, таки прийде раніше чи пізніше до круглого столу із Заходом, себто насамперед з Америкою, хай із президентом Реґеном на чолі, то ніхто від такого круглого столу з боку Заходу не відмовиться.

А значить, ще і ще раз треба повторити: у своїй визвольній боротьбі поневолені народи повинні розраховувати на свої власні сили. Одна тільки може бути потіха для поневолених народів: якщо і далі буде в Америці втримана лінія президента Реґена, то правдоподібно американський Уряд буде і далі говорити з Москвою „твердою мовою", а також буде час від часу говорити про занедбання людських і національних прав в СССР, отже буде давати хоч моральну допомогу тим, що в російсько — большевицькій імперії боряться за свою свободу.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про закопаний томагавк

Субота, 22-го вересня 1984 року, був у Західній Европі історичним днем. У славному місті боїв Першої світової війни Вердені, зустрілися президенти двох великих европейських держав, Франції і Німеччини, яких досі лучило хіба одне почування, що горіло довгими роками, а це почування ненависти.

Сімдесят років після початку Першої світової війни, на місці, де загинуло біля мільйона вояків обидвох армій, зустрілися Франсуа Міттеран і Гельмут Коль, щоб спільно вшанувати всіх погибших у тій битві, як також і у Другій світовій війні, а з цим вперше закопати символічно цей „томагавк", що постійно був у руках одних і других.

Ціла церемонія у Вердені мала бути доказом того, що політики обидвох сусідів — держав, бачать як конечна є їм співпраця і взаємне порозуміння — і таке їм пощастило доказати.

Коли ми приглядалися точному перебігові зустрічі обидвох президентів у холодний, дощовий день, що характеризував цьогорічну вересневу погоду в Европі, важко було не бачити символіки того історичного дня у кожному моменті.

Ми бачили його, як обидва вони проходили повагом поміж морем однакових хрестів на кладовищі у Вердені, коли ішли поміж рядами виструнчених німецьких і французьких вояків, що стояли дружньо поруч себе, коли задержались у мавзолеї, де спочивають кості 130,000 невідомих французьких борців.

Але найбільше цієї символіки було хіба у зворушливому вшануванні усіх погибших, коли біля труни покритої пів французьким, а півнімецьким прапором станули наструнко Франсуа Міттеран і Гельмут Коль, щоб вислухати німецького і французького гимнів, а коли військова оркестра заграла цей — останній, правиця Г. Коля простягнулася до Ф. Міттерана і так вони, тримаючись за руки, простояли до кінця.

Не було ніякої промови, не впало ні одне слово з їхніх уст, але часом слова зовсім зайві, як були вони у цю пропам'ятну і справді історичну суботу, 22-го вересня 1984 року.

Розуміється цілий перебіг цієї історичної зустрічі широко обговорювала та коментувала европейська преса, а політичні аналізи цієї події та передбачування на майбутнє не закінчились ще й досі.

У нікого немає сумніву, що сьогоднішня ситуація у світі та добро Европи вимагало залишити дотеперішні чвари, ворогування, а то і ненависть поміж цими двома народами, і розум підказав зробити такий символічний крок для взаємного порозуміння.

Саме цей політичний розум повинен завжди брати верх понад почуваннями, коли йдеться про добро і силу двох найближчих сусідів.

В часі зустрічі у Вердені ми мали наявну лекцію такого політичного розуму. Може вона дасть дещо до застанови і не одному із нас — українців.

О—КА

ПАПА ІВАН ПАВЛО ІІ прибув до міста Сарагоси в Еспанії перед його відвідинами Домініканської Республіки і Пуерто Ріко де він візьме участь у відзначенні 500-річчя відкриття Нового Світу Христофором Колюмбусом. На летовищі Папу привітали Король Хуан Карльос, королева Софія, прем'єр-міністер Феліпе Ґонзалєс, члени уряду та представники еспанської католицької ієрархії. Хоч Папа задержався лише 16 годин в Еспанії, мадридський уряд призначив 5,000 поліції для охорони голови Католицької Церкви.

УРЯД НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО Китаю відзначив 10-го жовтня 1984 року 73-тю річницю заснування китайської республіки. Як відомо, уряд червоного Китаю не признає цієї дати, а починає „історію" Китаю від 1948 року, тобто від перебрання влади комуністами. Виголошуючи святочну промову, президент Чіянг Чінгкуо, син ген. Чіянг Кайшека, першого голови китайської республіки, відкинув овертюру Пекіну про об'єднання „двох Китаїв".

РЕЧНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ для збереження будинків в Ню Йорку заявили, у середу, 10-го жовтня, що місто допомагатиме старшим людям безплатними невеликими направками в їхніх домах. Програму цю підтримуватимуть неприбуткові організації, в рамках якої будуть забезпечувати старших громадян невеликими направками, як наприклад у випадку пошкодження їхнього дому погодою, направками електричних устаткувань, пошкоджених водопроводів тощо. На протязі року старші люди, які, наприклад, дістають платню до 17,000 долярів, можуть тричі користати із таких безплатних направок. Урядові чинники повідомили, що 185,000 долярів вони отримали від міста 35,000 від Хемічного Банку, від Морген Траст компані і Метрополітан Лайф фундації. Програму цю започатковано вже в Квінсі і невдовзі її мають поширити на все місто Ню Йорк.

Олександер Татомир

НА ЗАХИСТ МОСКОВСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

II.

У 1936-38 роках, за відомом і підписом народного комісара Ворошилова, Сталін провів жахливу чистку офіцерського складу, що у її висліді загинуло 25-30,000 найкращих старшин армії та фльоти. Це згодом було причиною неймовірних втрат червоної армії в часі фінляндської війни і німецької офензиви в 1941 році.

Рой характеризує Ворошилова як людину з дуже поміркованими талантами, але небувало відважну, всеціло віддану партії та Сталінові. Він не був професійним військовиком, а радше „політичним генералом" і тому на високих мілітарних постах розгублювався і мав невдачі, у висліді яких, особливо на ленінґрадському фронті, почав утрачати ласку Сталіна й займати другорядні становища.

По смерти Сталіна він піддержував Хрущова, але за виступ проти нього з Маленьковим, Молотовом і Кагановичем, мусів скласти покаянну заяву... Решту життя провів тихо на своїй дачі під Москвою. Помер у пізному віці в 1969 році.

• • •

Ворошилов — це темний малорос, що по-рабському вислуговувався окупантові та помагав йому безприкладно грабувати Україну й поневолювати і винищувати український нарід для розбудови московської імперії, пише Рой Медведєв.

Каганович —комісар сталініст

Лазар Каганович родився коло Києва в убогій жидівській родині. В 1905 році став большевиком і завзято ширив комунізм в Україні. Від 1917 року робив незвичайну політичну кар'єру...

„Після смерти Леніна в нутрі партії розгорілася завзята боротьба за впливи і владу. Сталін намагався закріпити за собою попертя України, яка після РСФСР була найбільше потужною республікою Совєтського Союзу... У 1925 році, на доручення Сталіна, призначено Кагановича генеральним секретарем комуністичної партії України. В тому часі політична ситуація у цій республіці була дуже складна. Громадська війна покінчилася перемогою большевиків, але селянське населення дальше зберігало кріпкі націоналістичні й анархістичні настрої", — пише Рой.

„Большевицька партія розраховувала головно на індустріяльні райони з переважаючою кількістю російського населення. Вона масово втягала в свої кадри жидів, які бачили в большевицькій владі захисника проти опресії та погромів, що в часі громадянської війни постигли жидівське населення", — твердить автор. (Промовчує, що большевики влаштовували теж кілька погромів жидів. — О.Т.)

Каганович безпощадно розправлявся з усім, що нагадувало йому, „дрібнобуржуазний націоналізм". Через те мав часті зудари з Чубарем — головою Української Економічної Ради і з Шумським — народним комісарем освіти в Україні. Шумський домагався, щоб Сталін відкликав Кагановича, але він обмежився тільки до листовної інструкції українському Політбюрові.

Тим часом опозиція в Україні зростала і окрема делеґація з Петровським і Чубарем відвідала Сталіна та рішуче зажадала від нього, щоб забрав Кагановича. Сталін закинув делеґації антисемітизм, але таки, хоч хвилево, покликав Кагановича до Москви.

Невдовзі, не зважаючи на спротив, Сталін доручив Кагановичеві керівництво колективізації в Україні. Він вживав брутальну фізичну силу проти хліборобів, депортував не тільки „куркулів", але і всіх, хто мав відвагу протиставитися колективізації, — пише автор. (Про голодову облогу України, запляновану Москвою, Рой мовчить.)

У 1947 році з причини посухи Україна не могла здати державі вимаганої кількости зерна і Сталін на місце Хрущова, якому передав важливий пост голови ради Міністрів, назначив Кагановича першим секретарем Комуністичної Партії України. Каганович замість піклуватися хліборобством, вів боротьбу проти українського націоналізму, здіймав з відповідальних постів компетентних людей і впроваджував хаос в адміністрацію. З цих мотивів Хрущов мав часті непорозуміння з ним. Особливо, коли Каганович слав численні меморіяли до Сталіна без підпису голови Ради міністрів.

У тому часі, на наказ Сталіна, почали очищувати партійний апарат від жидів. Відомою стала справа „змови жидівських лікарів". Мабуть, тому Каганович мусів вернутися до Москви. Було ясним, що він утратив ласку свого протектора. По смерти Сталіна Каганович знову на короткий час здо-

(Закінчення на стор. 4)

Валентин Юрченко

ТВОРЧИЙ ДАРУНОК

II.

До розділу „Північне сяйво", як вже згадано, Яр Славутич додав і свою поему „Скарга" про українського козака-священика о. Агапія Гончаренка, першого українця-імігранта в Америці. Поема з прологом і епілогом має вісім коротких розділів, що ніби відображають етапи життя того подвижника-патріота, який все життя шукав справедливости і „Тарасовим гнівом краяв неправду в світі", а над усе вірив, що „ненька-Україна воскресне, як Фенікс з-під московської кормиги, а варвари-людомори та ім'я московське зникне з лиця землі" (слова о. Агапія). Поет у пролозі до поеми „шукає слідів" того завзятого нащадка роду Богунів, „фантаста, мандрівника, ратая визволу", що його сліди й тут, біля Тихого океану, краде москаль-сквернивець. А проте:

...Всього не знищити йому!
Бо в глибині самотньої яскині
витає дух і розтинає тьму.

Цю духову міць о. Агапія автор хоче перелити в рядки своєї поеми, щоб „зрушувати неподатні серця, будити оспалих і палаючим словом навертати до чину нащадків на чужині, плекати незнищенну Україну". В душі о. Агапія жила, могутньо лунала промова його предка Богуна, що остеріг гетьмана Богдана Хмельницького, щоб „не накладав із москалем, не знався з деспотом-царем". Сурмою гримить в його душі й Тарасів поклик, і проповіді Куліша („Творім отечество у ріднім слові, плекаймо дух могутній, мов Дніпро"). Народжений півтора століття тому на Київщині, Агапій Гончаренко закінчив київську духовну семінарію з атестатом богослова. Бувши глибокою віруючим, хотів посвятитися Богові, стати ченцем, але дух московської православної церкви з її лицемірством і „святістю назовні" суперечив твердим моральним засадам молодого богослова. Своїх думок він не приховував, бо бачив соціяльну нерівність, національні утиски рідного народу, а цього було досить щоб опинитися „в заточенні" довіку.

„Я втік з московської тюрми в широкий світ, — писав о. Агапій у своїх „Споминках", — бо чув у своїх жилах вільну кров". Змушений погрозами царської московської влади до втечі, він залишає рідну батьківщину. В поемі читаємо, що його

...Веде на південь чорноморська путь,
Солоні води, мов кріпацькі сльози,
В далекій обрій скаргою гудуть...

Ці рядки й розшифровують заголовок поеми. По стопах за втікачем повзе помста й переслідування. Коштом „московських рублів" здійснено кривавий напад на Агапія Гончаренка, але він „владно ступає" по широкім світі: іде до Греції до Англії, до Єрусалиму, до Єгипту, на Атонську гору, де у віці 30 років приймає сан священика. Автор поеми „Скарга" веде читача у дальші мандри о. Агапія — до „Колумба дальніх берегів, причалу прилюбної свободи", де „земля дзвенить обітована" —

...І будить світ - земля визвольна,
І щастя коване своє
Рукою мужньою Лінкольна
Несе, мов прапор перемог!..

Це було 120 років тому, коли нога о. Агапія Гончаренка, першого українця в Америці, ступила на вільну землю Вашінґтона у Бостоні, потім у Ню Йорку. Але для постійного побуту обрав козак-священик береги Тихого океану. Читаємо в поемі, що

...зоставивши вівтар-яскиню,
Затаївши у грудях биття,
Йде Агапій у просторінь синю,
Наче древній Мойсей у пустиню...

А „просторінь синя" — це океан, де

Водяні вигинаючи гори,
Білі гриви рвучи навкруги,
Затопляє краса непокори
Каліфорнії береги...

Знав о. Агапій і „суворі простори Аляски", де змагався з неправдою, що гнула алеутів, овівали його „вогкі вітри Сан- Франціска", де видавав газети, заснував друкарню, займався граверством, дереворізьбою, правив Служби Божі, охрещував дітей і дорослих, щиро молився у своїй яскині, для якої сам тесав і вергав каміння. Про це писав о. Агапій у своїх „Споминках", що й послужили, мабуть, поетові Ярові Славутичеві за основу для його поеми „Скарга", хоч вона й не має широко розгорнутого сюжету. Довідуємось, одначе, що простори берегів Тихого океану були для козака-священика негостинними, вони „жахали жалом василіска", бо й там „як стяг, лопоче розгорнений доляр", а Аляска була пусткою „і людом і Богом забута". А проте, не втікає від того о. Агапій, „доглибно вірний боротьбі" — він скрізь ставить заборола неправді. І вже, маючи дев'ятий десяток років за плечима, звертається він до Бога, підсумовуючи життєвий шлях:

„...Боже! Боже!
Тобі ввесь вік служив я гоже,
Тобі, всевладному, приносив
І віру серця, й мислі просів...
Я вже життя віддав Тобі"...
Та я не бачу, на якім вогні
Дотла Ти спалиш омерзіння взяток...

І благає Його, пам'ятати завжди про Україну:

...Поглянь же, Боже, в дальній край!
Пошли посланця в Україну-
Мечем вогненним покарай
Неправду люту, кривду тлінну!
Нехай же й мій поярмлений нарід
На битву збудиться й Тебе прославить...

В останньому розділі поеми „Скарга" поет вдається до містики: о. Агапій молиться, схиливши „на гострім камені коліна" і чує Господній голос, який вістить йому, що „добро здобуде перемоги славу тоді, як зло, що з кривдою зросло, поразку стріне, чорну і криваву..." Сумний епілог завершує цю цікаву поему. Шукаючи слідів „гонителя горя", о. Агапія, поет не знаходить їх, бо все „водою змило, мулом занесло", а десь „під сосною в несвоїй землі, вітрам віддавши докори й жалі, лежить Агапій...". Поетовим гнівом бринять останні рядки поеми в епілозі, звернені до нащадків, задурманених „чужим туманом". Бож „шукати правди й досягти волі" можуть тільки ті, хто пам'ятає [illegible] закони й „притчі

(Закінчення на ст. 3)

У 20-річчя смерти бл. п. Нестора Городовенка

Мішаний хор „Україна" в 1951 році; диригент проф. Нестор Городовенко, піяністка—О. Сушко

Час минає—ніяка сила не спинить його. Ось вже двадцятий рік минув, як відійшов у вічність один з найкращих мистців, майстер української народної пісні, дорогий нам проф. Нестор Городовенко, диригент хору „Україна" при Українському Національному Об'єднанні в Монтреалі.

На запрошення Крайової Екзекутиви УНО в 1949 році Н. Городовенко з дружиною переїхав до Монтреалю. Пригадую собі, як на наш Новий Рік загостив до нашої домівки УНО. Почула голоси: Це наш новий диригент хору. Мені була відома слава і велич хору „Думка" під диригентурою проф. Н. Городовенка, й чомусь уявляла його високим. А тут на диво, побачила скромну невисоку людину зі смаглявим обличчям і з розумними лагідними очима. Здивувалася я. Це має бути славний неперевершений диригент, корифей української народної пісні?

Назначено першу співанку. Я, як „хронічна" співачка та любителька пісні і музики, з'явилася першою. Маючи 14 років життя, включилася я до хору та оркестри в родинному містечку Броди. Першим незабутнім моїм диригентом був бл. п. о. проф. Е. Михаїл Осадца, диригент хору та симфонічної оркестри „Боян" в Бродах.

В той час співала я і в церковному хорі під управою Евгена Тиблючинського, в хорі „Просвіта", диригентом якого був бл. п. Влодзьо Чубатий.

В початках в хорі „Україна" було до 100 співаків. Майже самі аматори з голосами та і безголосі. Гостра хорова дисципліна диригента, точність, карність страшили деяких співаків, і хор з часом чисельно змалів. Залишилися любителі пісні і хорового мистецтва непересічного диригента. Але в хорі важлива не кількість співаків, а їх якість.

Наша співанка проходила так: по роздачі нот „Нестор",—так велів він називати його,—починав працю словами: „Добрий вечір! Починаємо". Тоді запановувала ідеальна тишина. Хорист мусів всю свою увагу звернути на диригента. Не дай, Боже, співак повернув голову вбік чи прошепотів щось, Нестор строго насварив, не пощадивши „добрих" слів.

Вивчали нову пісню. Нестор насамперед рецитував слова пісні, пояснював її зміст, генезу,—малював картину даної пісні, а прикінці сам демонстрував пісню. Зміст кожної пісні Нестор переживав. Його обличчя або було повне радости, очі паленіли блиском, або сум, туга та сльози в очах.

Ось вивчили ми щедрівку „На Йорданській річці тиха вода стояла". Ми розспівалися на все горло. Наш Нестор: „Та чого ви кричите? Що сталося? Та збудете маленького Ісусика". Не терпів крику. „Мені не потрібно вашого крику,—казав,—а співу".

Вивчали пісню „Рости, квіте, рости рясно", співали з грізними обличчями. Нестор до нас: „Та чого понадувалися, як ті сови. Ніжність, усмішка, радість".

Інтерпретація, найдосконаліші нюанси від ніжних „pianissimo" до переможних „fortissimo" замучували співаків так, що повертали домів втомленими.

Перед висупом Нестор звертався до нас лагідно: „Не бійтеся! Тільки дивіться на мене, то і добре заспіваєте". Так і було.

Хор „Україна" під управою великого майстра проф. Н. Городовенка працював повних 14 років. Концерти проходили з великим успіхом і дорівнювали професійному хорові. Репертуар складався з народних пісень українських композиторів, як Лисенка, Леонтовича, Стеценка, Колинця, та інших. В репертуарі були пісні історичні, духовні, побутові; колядки, щедрівки. Найбільш улюбленою піснею Нестора була „Чи ми ще зійдемося знову..." слова Т. Шевченка, муз. Людкевича. Нестор понад усе любив свою Україну та вірив у повернення на рідні землі.

Пригадую великий концерт в залі „Платто Голл". Заля була вщерть наповнена. Співали вальс Й. Штравса „Казки Віденських лісів" для мішаного хору. На залі мертва тишина. Після закінчення зірвався гураган оплесків. Публіка вперто домагалася повторення. Повторили. Нестор подякував і ще раз подякував легким поклоном. Наші концерти мали все великий та блискучий успіх.

Несподівано наш улюблений Нестор захворів. В лічниці пролежав короткий час. Вийшовши з лічниці, далі вів свою улюблену працю. Хористи бачили свого улюбленого диригента проф. Н. Городовенка хворим, безсильним, годі було стриматися від сліз.

Знову Нестор в лічниці. Два рази денно відвідувала його мила та добра дружина Анастазія, деякі хористи та приятелі. Раз в лічниці сказав до мене Нестор: „Знаєш, Стефо, я вже уклав плян на наступний сезон". Дивно що в часі хвороби Нестор не відчував жадного болю. Мабуть, чудо: ікона Пречистої Діви Марії постійно стояла на столику біля ліжка Нестора. Він все молився та просив помочі.

Вдячні були проф. Нестор та Анастазія Городовенки родині проф. Богданові та Анні Ковальським за опіку, поміч, поради у всіх справах від самого початку хвороби до останнього дня.

На превеликий жаль, не довелося Несторові зреалізувати пляну на наступний сезон. 21-го серпня 1964 року о год. 11.30 по півночі заснув навіки наш незабутній проф. Н. Городовенко.

Перестало битися серце Великого Майстра пісні, що жило і працювало для України, для невмирущої слави української пісні.

Стефа Захарчук-Ґенґало

Буду вдячний за інформації, хто має манускрипт дотепер ще не опублікованих „СПОМИНІВ" Покійного

ВІКТОРА ПРИХОДЬКА

I. S. KOROPECKYJ
Dept. of Economic
Tempel University
Philadelphia, Pa. 19122

ПОЯВИВСЯ НОВИЙ ТВІР ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО

Заходом Української Музичної Фундації вийшла з друку

КАНТАТА „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ"
на слова Володимира Сосюри.

Кантата для мішаного хору, сопрана і баритона в супроводі фортепіяна.
Визначні композитори і музикологи оцінили кантату дуже прихильно.
Обкладинку зготовив **БОГДАН ТИТЛА.**
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
Твір в сумі 10 дол. можна набути
в книгарні „СВОБОДИ"
30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302

Українська Вільна Академія Наук у США

має честь запросити Вас на

ДОПОВІДЬ

д-ра Павла Векслера

професора лінґвістики Тель-Авівського та Колюмбійського Університетів

на тему:

ЄВРЕЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ЛІНҐВІСТИЧНІ КОНТАКТИ
(ІСТОРИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД)

(Доповідь буде виголошена по-англійськи)

Неділя, 21-го жовтня 1984 р., 2-га година по пол.
Будинок Академії, Менгеттен, Н. Й.
206 Захід 100-та вулиця

KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: (212) 254-8779

Цією дорогою складаємо сердечну ПОДЯКУ Всім Клієнтам, які подорожували користуючися нашими обслугами в 1984 році, як теж туристам, які брали участь у наших групових прогульках в Україну та інші країни.

В цей час рекомендуємо замовлення зимових та весняних подорожей до Мехіко, на Карайбські острови, Фльориду, як теж довільний вибір пароплавних прогульок (крузи).

РІЧНА ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ
УЧАСНИКІВ ПОДОРОЖЕЙ в УКРАЇНУ та ІНШІ КРАЇНИ СВІТУ РАЗОМ ЗІ ЗНАЙОМИМИ ЧЕРЕЗ
КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЮ
відбудеться
на СОЮЗІВЦІ, в днях 20 і 21 жовтня 1984 року

Канцелярія буде закрита в днях 19-го і 20-го жовтня 1984 р.
ВІРА й АНТІН ШУМЕЙКИ

ПРОГРАМА ГРУПОВИХ ПОЇЗДОК В УКРАЇНУ НА 1985 РІК ГОТОВА ДЛЯ ЗАМОВЛЕННЯ.

ВПЕРШЕ ВІД ЧАСУ відкриття Джуллярд школи в 1969 році управа Лінкольн Центру в Ню Йорку виготовила пляни побудувати нову велетенську будівлю для виконування в ній сценічного мистецтва — повідомляють урядовці з Центру. Цей новий будинок знаходитиметься поміж 65-ою і 66-ою вулицями, по тому боці, де приміщується Джуллярд школа і Амстердам вулиця у цій будівлі мають приміщуватися: заля для проб із різних ділянок сценічного мистецтва, мала кіно-заля, кімната для навчальних програм Центру, мешкальні приміщення для сотні студентів із Джуллярд школи та Нюйоркської балетної школи та з додатковими приміщеннями для бюр. Правдоподібно, тут теж розбудують філію Нюйоркської публічної бібліотеки, окремо від бібліотеки Лінкольн Центру. Вгорі, понад усіми цими залями мають бути мешканеві приміщення. Покищо, — як повідомляють із Центру, — ввесь цей проєкт будівлі є ще у фазі розвою і різних змін. Запляновано цю будівлю з початком 1985 року; закінчити його мають на протязі двох до чотирьох років.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН відкинув усі інсинуації, які кружляють поміж членами демократичного табору і появляються під час телевезійних передач, зокрема на Ен-Бі-Сі, мовляв, під час дебати у неділю, 7-го жовтня, поміж Президентом і Волтером Мондейлом, були замітні ознаки його віку. Президент сказав, що він вважає, що ці всі твердження про його старіння — „наново вказують на розпачливі намагання осягнути це, що й вони робили попереднім разом". Леррі Спікс, речник Білого Дому, заявив, що ментальні здібності Президента — перфектні, так що немає ніякої потреби робити в цьому напрямі лікарської перевірки. Білий Дім, щоб врешті покласти край цим різним неправдивим поголоскам видав повний рапорт із лікарських оглядин Президента 18-го травня ц.р., що їх перевів особистий лікар президента Реґена д-р Деніел Рудж, а які вказують на абсолютно добрий стан здоров'я Президента. Д-р Д.Рудж заявив, що Президент є в досконалому здоров'ї, а якщо він і був втомлений при кінці цієї недільної дискусії, то, однаково „втомлені були й інші". Капітан В.В.Карні, який наглядав над лікарськими оглядинами в червні і сам частину їх переводив, заявив, що ум Реґена працює швидко, він сильний чоловік і викликає враження куди молодшого, як на це вказує його справжній вік.

РОСІЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ при Колюмбійському університеті устаткував на даху одної з будівель цього університету в Ню Йорку, на розі 118-ої вулиці і Амстердам авеню, 11-футову антену, завдяки якій та компюторському устаткуванную можна буде приймати програми совєтського телебачення. Ця апаратура, яку сконструював інженер Кен Шаффер, винахідник радіового мікрофона та бездротяної електрогітари, коштувала 35,000 долярів. Розв'язано також справу перекладу сигналів совєтського кольорового телебачення на мову американського телебачення, яке користається іншою системою, як і успішно розрішена справа розшифрування совєтських радіосигналів. Директор Інституту російських досліджувань Аверелла Гарримана, Джонатан Сендерс, сказав, що телевізійні передачі із Совєтського Союзу уможливлять студентам вивчення совєтських засобів масової інформації, громадського життя і навіть спортової підготовки. Колюмбійський університет плянує ще декілька подібних відеомоніторів. Нюйоркською антеною зацікавився вже ряд інших американських університетів.

РЕҐЕН ВЕДЕ ПЕРЕД в президентській виборчій кампанії, але не тільки це турбує демократів. Турбує їх й інший фактор: опитування населення виявили пропорцію 53 до 40 на користь демократів чотири роки тому, але тепер виявилося, що 53 відсотки виборців у віці 18-24 роки життя воліють президента Роналда Реґена, а лише 37 відсотків з них — дають перевагу Волтерові Мондейлу.

Світова Священна Рада Української Наукової Національної Віри

сповіщає всіх Українців, що 16-го вересня 10984 року у Вінніпеґу, Канада, несподівано, відійшов у світлі тіні наших предків Тата Ор'я і Мами Лелі, один з основоположників Української Національної Віри

Учитель-Волхв

д-р Мирослав Шкавритко

Дружині, Синам і всій Родині Покійного Волхва, висловлюємо наше глибоке співчуття. Нехай Його дух перебуває завжди поміж нами.

Президія Ради

Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Відділ Метрополії Ню Йорк — Ню Джерзі

зі жалем повідомляє Членство і Українську Громаду, що, несподівано, на 75-му році життя відійшов у Вічність

бл. п.

д-р РОМАН ЛИСЯК

довголітній член, б. член Головної Управи і Відділу.

ПОХОРОН відбувся 10-го вересня 1984 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа

Творчий...

(*Закінчення зі стор. 2*)

мудрочолі", як Господь прорік о. Агапієві Гончаренкові.

Поема „Скарга" супроводжає англійський переклад Романа Ореста Ґатчина і це, як і всі переклади в збірці, полегшують читачеві середньої і молодшої ґенерації розуміти окремі слова, метафори й епітети Яра Славутича. Поет не знижує мистецького рівня своїх віршів на догоду мовній анемії наших молодших поколінь, але, подбавши про переклади своїх творів, робить їх доступними, як для англомовних земляків, так і чужинців. Той факт, що збірка „Завойовники прерій" виходить у світ вже третім виданням, свідчить про її суспільну і мистецьку вартість, а це в наших невідрадних читацьких обставинах велика рідкість. Книжка прекрасно видана, в полотняній оправі. Ціна її з пересилкою 10 долярів.

Замовлення слід надсилати на адресу:

Slavuta Publishers, 72 Westbrook Dr., Edmonton, Alta. Canada T6J 2E1.

ДЕЛЕҐАЦІЯ ЛЯОСУ в Об'єднаних Націях в листі до голови Ради Безпеки ОН, обвинувачує Таїлянд, в актах агресії. Таїляндські війська, як заявила ляоська делеґація, перейшли кордон Ляосу і зайняли три села. Делеґат Ляоса вважає ці дії „серйозною загрозою для миру і безпеки в південносхідній Азії.

РЕЧНИК ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ комісії для досліджувань зорганізованого злочинного світу Артур Брилл заявив, що на переслуханнях, які відбуватимуться від 23-го до 25-го жовтня, ця комісія перевірить діяльність зорганізованих злочинних груп, що підпільно діють в ЗСА, з таких країн: Японії, Китаю, Кореї й В'єтнаму. Азійські злочинні групи пов'язані з постачанням героїни до Америки. Групи ці також пов'язані з шантажами, проституцією і газартними грами. „Вони добре зорганізовані, небезпечні і пов'язані з усіма можливими ділянками кримінальної діяльности", — сказав А. Брилл.

МУЗИЧНЕ МАТІНЕ

Ню Йорк. — Музичне Матіне 72-го Відділу Союзу Українок відбудеться в неділю, 4-го листопада ц.р., о год. 3-ій по полудні в Українському Інституті Америки.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

В БОЛЮЧЕ ПІВРІЧЧЯ СМЕРТИ моєї Найдорожчої СЕСТРИ

бл. п.
ОЛЬГИ

громадянки столиці ВІЛЬНО в ЛИТВІ до 27 років її молодечого зі шкільних часів життя, а відтак СТРАДАЛЬНОЇ ПОНЕВІРКИ на еміґрації на Захід, аж до приїзду до Америки — прошу найближчу Родину в ЗСА, Канаді, Польщі і Україні про щирі молитви за спокій її душі.

Тяжким горем і жалем прибита сестра —
СОФІЯ РОМАНЮК з родиною у світі

СЛУЖБА БОЖА
за душу моєї Сестри ОЛЬГИ
буде відправлена
в центрі України „Союзівка", парафія в горах у Керґонксоні, Н. Й.
у понеділок, 15-го жовтня 1984 р.

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що 11-го жовтня 1984 р. відійшов у Вічність по важкій недузі наш Невіджалуваний ВУЙКО і КУЗЕН

бл. п. д-р
Зенон Нижанковський

б. адвокат на рідних землях (Дрогобич), під час війни оборонець перед спеціяльними німецькими судами, а опісля перед американськими військовими судами, адвокат і юридичний спеціяліст Конґресової бібліотеки у Вашінґтоні.

ПАНАХИДА відбудеться в понеділок, 15-го жовтня 1984 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН у вівторок, 16-го жовтня 1984 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. Юра на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

братанка — ЛІДА МАРИНОВИЧ з мужем ПЕТРОМ і синами
кузинка — СТЕФАНІЯ ГОЛІНАТА
кузинка — ТАНЯ КОТИК-СТЕПАНОВИЧ
кузинка — ІРЕНА ЯРОСЕВИЧ А.
кузен — МИРОН ІВАСИК з родиною
дружина Покійного кузена — ЯРОСЛАВА ЯРОСЕВИЧ
братова — ВОЛОДИМИРА НИЖАНКОВСЬКА
племінниця — ІРЕНА ЧУМА з мужем ВОЛОДИМИРОМ, дітьми і внуками
племінниця — ОЛЬГА ГАЄЦЬКА з мужем РОМАНОМ
племінник — ОЛЕГ НИЖАНКОВСЬКИЙ з дружиною ЗОЄЮ і дітьми
ближча і дальша Родина

Замість квітів на могилу просимо складати датки на Український Музичний Інститут.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 11-го жовтня 1984 р. відійшов у Вічність, після тяжкої недуги на 77-му році життя наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ТЕСТЬ та БРАТ і ВУЙКО

бл. п. мґр. права
ІВАН ОЛЕНСЬКИЙ

ПАНАХИДА буде відправлена в похоронному заведенні Conroy Funeral Home, 21 E. 2nd Street, S. Bound Brook, N.J. в п'ятницю, 12-го жовтня 1984 р., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ будуть відправлені в суботу, 13-го жовтня 1984 р. в церкві Рождества Преч. Діви Марії, 80 Livingston Avenue, New Brunswick, N.J., о год. 12-ій дня. Потім похоронні обряди будуть закінчені на українському православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У тяжкім смутку:

дружина — МАРІЯ
дочка — АРКА ПЕТРИШИН з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
сестри:
КАТЕРИНА САХНО з родиною
АННА ЗЕЛЬВАК з родиною
НАТАЛКА БІЛОСКІРКА з родиною
СТЕФАНІЯ ПИЛИПЧУК з родиною
ОЛЬГА ФІРМЕР з чоловіком
Кузини і дальша Родина

Неділя, 21-го жовтня 1984 року
год. 3-тя по пол.
Заля Fashion Institute of Technology
277 West 27th Street, New York City
Квитки в крамниці „АРКА" і при касі.

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ
Ліна Костенко
„КАЗКА ПРО МАРУ" і „МАНДРІВКИ СЕРЦЯ"

Постава: **ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА**
Музика: **ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ**
Хореографія: **РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА**, **ОЛЬГА КОВАЛЬЧУК-ІВАСІВКА**

Оформлення і костюми: **МАРІЙКА ШУСТ**
Світло: **АНДРІЙ ГАНКЕВИЧ**
Presented by Ukrainian Stage Arts Ensemble

70-річчя вимаршу УСС і 40-річчя бою під Бродами відзначили у Ст. Катаринс

„Дульче ет декорум ест про патрія морі" („Вмерти за батьківщину — це честь і слава"). Такими словами розпочав свою промову президент СКВУ Петро Саварин на ювілейних святкуваннях 70-річчя вимаршу УСС на фронт і 40-річчя бою І УД УНА під Бродами. Святкування відбулись 8-го вересня ц. р. в залі Українського Чорноморського Дому в Ст. Катаринс, Канада.

Святкування розпочато зворушливим вмаршом на залю комбатантів. З піснею на устах: „Маширують добровольці, як колись ішли стрільці", вмаршував відділ, що складався з членів станиці в Ст. Катаринс, підсилений членами станиць Баффало, Рочестеру, Торонто і Гемілтону, під проводом десятника І УД Богдана Криницького. Зголосив він голові Крайової Управи Братства д-рові О. Сокольському 41 колишніх вояків. Прийнявши звіт, голова привітав відділ окликом: „Слава Україні!" і у відповідь почулось грімке „Слава, слава, слава!".

Наказ дня прочитав писар станиці Кость Фіцик. Він підкреслив, що „Броди" — це не трагедія, але тріюмф. Там кілька тисяч вояків полягли в бою, щоб нація жила вічно, бо любов, виявлена у смерті найкращих синів, дає безсмертність тому народові. Кров, пролита для великої мети, не засихає, вона кличе до продовження боротьби. Це тріюмф духа воїна над душею раба.

Голова станиці Омелян Гаврилишин привітав присутніх — священиків, президента СКВУ Петра Саварина, голову Крайової Управи Братства д-ра Остапа Сокольського, голів і членів сусідніх станиць, представників організацій і всіх присутніх гостей. Дальше провадження святкування передав Добромирові Казанівському.

Господар подякував голові і побратимам, членам станиці, за честь і довір'я та попросив о. д-ра Миколу Комаря провести молитву. Почалась вечеря, в кінці якої господар представив гостей за головним столом. До усних привітів покликано голову відділу ЛВУ Василя Авраменка, голову філії УНО Петра Струка, голову відділу КУК адв. Богдана Долішного, представника станиці Торонто Осипа Мудрого і голову Крайової Управи Братства д-ра Остапа Сокольського.

Опісля господар відчитав письмові привіти від місцевих організацій, з-поміж яких слід навести кілька рядків з привіту від пластової станиці: „Недовелося здобути бажану волю, але ви, переживши страхіття війни, зуміли в умовинах еміграційного життя включитися активно в життя української громади країни поселення в діяспорі і здобули собі пошану своїм пієтизмом до свого вояцького минулого, до товаришів зброї, що голови свої зложили з любови до батьківщини. Ви стали провідними членами української громади та даєте добрий приклад для виховання молодого покоління".

Після відчитання привітів голова станиці з Баффало хор. Ігор Чмола в зворушливих словах насвітлив нерівні сили воюючих військ під Бродами, де сила ворога вдвадцятеро перевищувала сили Дивізії та сантиментально представив любов вояків І УД УНА до України і їхню геройську поставу в цьому нерівному бою. Немає випадку, записаного в історії Дивізії, щоб котрийсь з її членів піддався добровільно ворогові.

Головного промовця представив Кость Фіцик, який коротко насвітлив його життєпис, підкреслюючи його невсипущу працю і пільність з якою розвивав і розвиває свої таланти. Живе Петро Саварин згідно з його засадою, висловленою в одній із його статтей: „Спільнота багатіє жертвою і працею одиниць для спільноти, а не їхніми особистими багатствами" і „Вільна демократична Україна, християнська Україна — це велика мета, до якої варто прямувати без огляду на труднощі".

Головний промовець подякував за запросини на святкування і зазначив, що його участь в цьому святі „це прямо обов'язок супроти побратимів-вояків, з якими ми разом ішли, але не разом вийшли. УСС зголосились добровольцями з думкою вивчити воєнну штуку і в слушний час стати за волю своєї нації. За ними, Лицарями Червоної Калини, пішли Лицарі Срібної Землі, а там Лицарі Золотого Лева та Лицарі Зеленого Бору. Військо — це не забава, а війна, не весілля, але якщо народ не зложить малих відносно жертв в часі боротьби за свободу в час війни то мусітиме складати великі жертви після війни в часі окупації. На все є свій час, а зокрема на все є своя ціна. Воля ціни не має — за волю є тільки одна ціна — ціна крови і, щоб забезпечити своєму народові волю, кожне нове покоління мусить приносить жертву крови. Висновок другий: ми не тому програвали, що не були досить сильні, а тому, що не були з'єднані. Щоб ми не робили, завжди пам'ятаймо, що ми брати і сестри. Ніхто на має патенту на патріотизм чи непомильність, ніхто не знає, чи він є на правильній дорозі до мети." Промову присутні, вставши з місць, нагородили щедрими заслуженими оплесками.

Згідно з пляном святкування мали закінчитись стрілецькими вечорницями. Але тому, що попереднього дня відійшов у вічність великий син України Блаженніший Патріярх Йосиф, управа станиці рішила музикантів відмовити. Господар вияснив це присутнім гостям і для вшанування пам'яті Святця о. д-р М. Комар поділився в дуже гарній формі думками покійного Патріярха про потребу і значення українських збройних сил. Слова ці були висловлені Блаженнішим в 40-річчя УПА і їх можна віднести до всіх українських вояків. Про заслуги Покійного і його пляни говорив екзекутивний директор товариства Св. Софія о. д-р Володимир Дацко.

На закінчення господар висловив признання голові станиці хор. Омелянові Гаврилишинові за ініціятиву і зразкове приготування цього свята, побратимам за поміч в переведенні, Франкові Салітринському за прикрашення сцени, подякував побратимам дивізійникам і всім гостям за участь і господиням за смачну вечерю.

Опісля господар висловив жаль, що запрошений настоятель православної церкви св. Юрія через серцевий припадок не міг прибути і попросив о. д-ра Володимира Дацка провести молитву. Після молитви відспівано „Боже, вислухай благання" і національний славень. Ще довго в ніч гості гуторили і обмінювались враженнями.

Добромир Казанівський

Мистецька виставка Н. Лощенко-Винярської у Рочестері

Стоять (зліва): Ірина Руснак, голова; Неоніля Винярська, мисткиня; Іванна Мартинець, мистецька референтка, і група учасників виставки

47-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки в Рочестері, Н. Й., *спонзорував виставку* олій та акварель мисткині Неонілі Лощенко-Винярської в днях 22-го і 23-го вересня ц. р. в залі школи св. Йосафата.

Старанно зорганізована виставка праць мисткині була атракцією і духовою насолодою усього мистецького Рочестеру. Місто це втішається поважною кількістю власних мистецьких сил: майстрів в малярстві, кераміці, вишивкарстві, писанні писанок, у фотографії тощо, твори яких безперебійно експонуються у місцевій „Мозаїці".

Тут панує творча мистецька атмосфера, розуміння мистецтва та пошанування ролі мистців у їхньому післанництві плекання любови до свого рідного. Виставка праць та сама зустріч із мисткинею Н. Винярською мали особливі сердечні форми прийняття. Мисткиню і її мужа д-ра Сергія Винярського вітали як діячів української культури.

Відкриття виставки, привітання та представлення мисткині провели Ірина Руснак, голова 47-го Відділу СУА, та Іванна Мартинець, мистецька референтка Відділу.

Мисткиня Неоніля Винярська народилася в Україні на Київщині. Воєнна хуртовина запровадила молоду дівчину на еміграцію. В роках 1946-49 студіювала філософію, філологію і історію мистецтва в університеті в Ерлянгені, Німечина. В Америці продовжувала студії мистецтва і брала лекції малярства у мисткині Катерини Кричевської-Росандич. Індивідуальні виставки мала в Чикаго (1981) і Оттаві, Канада (1983); групові — в Клівленді, Ню Йорку, Гантері та Лос Анджелесі. Вона є членом Асоціяції Українських Мистців у Філядельфії та членкою Союзу Українок Америки в Клівленді.

Мистецько оформлений каталог інформував, що виставка охоплює 45 картин олії і акварель різних розмірів. Картини були розставлені по обидвох боках великої залі та творили імпозантне враження. Це — прекрасна природа України, від зелених Карпат, розкішних потоків підгір'я, краєвидів Полтавщини, Київщини, соняшного Поділля, Волині та степової України. Приглянувшись кожній картині зокрема відкриваємо таємниці краси українського краєвиду, українських церков, красу мальв, чорнобривців, білих каштанів, розкішних троянд. Кожна картина промовляє якимсь деталем і навіває спогад. Проста композиція та ясні барви промовляють до уяви і серця. З них б'є життєвий оптимізм та життєрадісність.

Ця цілеспрямованість мисткині заставляє припускати, що вона свідомо стала на шлях змальовування краси української природи, яку вона змалку заховала у своєму серці, а тепер відтворює її як свій подарунок звеличникам рідної краси. Виставка мала повний успіх.

Бажаємо мисткині успіхів у її післанництві підсичувати вогонь любови до батьківщини.

Іванна Мартинець

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ЗАКІНЧИЛА трирічний політичний бойкот наложений на Польщу після запровадження виїмкового стану в Польщі ген. Войцєхом Ярузельским. На днях виїжджає до Варшави державний міністер Малколм Рифкінд. Урядові чинники подають, що це рішення наступило під натиском ряду західньоевропейських урядів „унормалізувати" відносини з Польщею, хоч офіційно подано, що бойкот відкликано після проголошення амнестії в Польщі.

На захист...

(Закінчення зі стор. 2)

був вплив, але в періоді десталінізації в 1961 році викинули його з партії. Забагато було регабілітованих свідків його важких злочинів у минулому. Каганович досі живе в Москві осамітнений, — інформує Медведєв.

• • •

Після Сталіна, Лазар Каганович — це найбільш жорстокий кат-садист в історії людства. Він має на сумлінні мільйони неповинно закатованих і вивезених у сибірські тайги наших братів і сестер; понад 7 мільйонів знищених голодовою облогою хліборобів із родинами в Україні.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ЖОВТНЯ 1984 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 10:30 ранку в залі під церквою св. Ів. Хрестителя при Санфорд Авеню. Проситься членів прийти та вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до Відділу. — Юлія Демчук, фін. секр., 168 Laurel Ave., Irvington, N.J. 07111

НЕДІЛЯ, 21-го ЖОВТНЯ 1984 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата зі звичайним порядком нарад. Просимо членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Ст. Васьків, предс., Ст. Мартинюк, касир, Ст. Приймак, фін. секр.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334 Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі. Проситься членів прибути. — Управа.

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛИНОВИЙ МІСТ
збірка споминів — розповідей із дитячих років у Немирові, із життя учнів Яворівської гімназії в 1922-28 рр.
Мистецьке оформлення Зеновія Онишкевича
220 стор. ціна $12.00, порто $1.00.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

У видавництві Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО" появилася нова книжка
МИКОЛИ ЩЕРБАКА
ПАХОЩІ СУЦВІТТЯ
ПОЕЗІЇ (1960-1970)
104 сторінки. Ціна $4.75 • 75 ¢ порто
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ СЛАВНЕ МИНУЛЕ!
Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!
Здвигнення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні 20 років тому належить до найславніших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!
Ця славна історія документально описана в 138-сторінковій книжці
ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ
А. Драгана:
„ШЕВЧЕНКО У ВАШІНҐТОНІ"
Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода" і має вісім розділів:
1) Відкриття пам'ятника,
2) Український День у столиці Америки,
3) Великої події славне завершення,
4) Шлях Шевченка до Вашінґтону,
5) Битва за Шевченка (з комуно-московською імперією),
6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
7) Шевченко й Американські Українці та
8) Будеш, Батьку, панувати!
Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи" написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецьку обкладинку і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.
Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 долярів. Книжку можна замовити, виповняючи доданий до цього формуляр та висилаючи його, разом із належністю, на подану на формулярі адресу.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
До Видавництва „Свобода"
"SVOBODA"
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302
Прохаю переслати мені ...... примірник книжки
А. Драгана „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНҐТОНІ"
Належність у сумі ...... дол. запучую чеком (поштовим переказом)
Належність платна лише в амер. долярах
Ім'я і прізвище ......
Вулиця ...... місто ......
стейт ...... зіп ковд ......

Юрій Пундик
Збірка вибраних статтей
„У ПОЛУМ'Ї ДРУЖНЬОГО СЛОВА"
Появилася збірка матеріялів зібраних Дружиною Покійного пані МАРІЇ ПУНДИК, впорядкована АНАТОЛЕМ ДОМАРАЦЬКИМ, у Видавництві „Українського Слова" в Парижі, заходами Світової Координаційної Ради ІСНО.
448 стор. друку — Ціна 20.00 дол.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
Замовляти SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Увага! У ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СВОБОДА Увага!
появилася вже друком монументальна збірка літературних оцінок
Д-ра Луки Луцева
ЛІТЕРАТУРА і ЖИТТЯ
Книжка у твердій темній полотняній обгортці з золотими літерами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне півстоліття 1925-1975 рр.
Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА, ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛЯКА, ОЛЕКСАНДРА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРА і ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку
Належність платна лише в амер. долярах $20.00
Замовляти • порто $1.00
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Володимир Барагура
МЕЧ і КНИГА
Історичні оповідання для молоді
Ілюстрації П. Андрусева і М. Михалевича.
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED
TOOL MAKERS — DIE MAKERS
Machinists 1st class
Modern Machine Shop need skilled persons to work on prototypes, dies, jigs & fixtures. Full time & part time.
Precision Parts & Tool Mfg.
P.O. Box 104
Wawarsing, N.Y. 12489
(914) 647-5380
4 милі від Союзівки

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ
IBM System 34, System 36 operator.
Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю перейде вишкіл.
Зголошення:
Український Народний Союз
(201) 451-2200

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
Для дарунків: кераміка, гуцульські інкрустовані вироби, бандури та багато чудових речей в АРЦІ.

REAL ESTATE
AMERICA'S NUMBER 1
Century 21
GORDON REAL ESTATE AGENCY
244-50 Newark Avenue
Jersey City, N.J.
Business: (201) 433-4488
Residence: (201) 792-2690
ANDREW RIGALSKI
Sales Representative
(Говорить по-польськи)

KERHONKSON—ULSTER COUNTY /
17 acres, filtered swimming pool 73 x 34, tennis court, 2 fam. home & guest house, 4 additional bldgs. suitable for group use. 2 car garage. $175,000.— Owner financing available of balance over 1/3 cash. (516) PY 1-5488, 9/22

НА ПРОДАЖ
ГАРНА НОВА ХАТА в KERHONKSON
5 кім., лазничка, підвал, гараж, оливне огрівання, 1 акр землі з чудовими деревами і корчиками, 5 миль від Союзівки. Оказійна ціна.
Тел.: (914) 626-7779

РОЗШУКИ
Стефа Ковальчук розшукує ЮРКА ЦЬВІЛЯ зі села Томашівці біля Войнилова. Правдоподібно тепер проживає у ЗСА. Прошу писати на адресу:
Mr. S. IWANOWYCH
10, All Saints Road
Bedford, MK40 4O6
Great Britain

BUSINESS OPPORTUNITIES
UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
8 - 11 A.M. 7 days and nights.

BUSINESS SERVICE
АЛЯРМ для ПОМЕШКАННЯ або ХАТИ.
Охороніть ваших рідних і вашу власність від грабунку або вбивства. Приступна ціна — безкоштовна порада по-укр. і англ. 100% гарантія.
Тел.: (201) 283-3839

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

FUNERAL DIRECTORS
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ВИСИЛАЄМО ПАЧКИ НА УКРАЇНУ
через американську пошту.
Маємо великий вибір різного рода товарів до посилок. Пачка забезпечена через пошту.
DELTO EUROPA CORP.
318 East 9th Street
(bet. 1st and 2nd Ave.)
New York, N.Y. 10003
Tel.: 1-(212) 228-2266

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY
by Savella Stechishin.
TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY by Savella Stechishin
(Handling and postage charges included) — $16.00.
New Jersey residents add 6% sales tax
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

РІЗНЕ
ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрея в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
CYPRESS HILLS MONUMENTS
В БІЛЯНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9 5 по пол., в неділю 10 4 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.